

ТЫЗЭКЬОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ 100 макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильэсүм
гъэтхапэм
кыышгъэжьагъэу
къыдэкы

№ 162 (22851)

2023-рэ ильэс

БЭРЭСКЭЖЬЙИ
ЮНЫГЬОМ и 6

ОСЭ ГҮЭНЭФАГЬЭ ИЭП

6 +

тисайт

WWW.ADYGOVOICE.RU

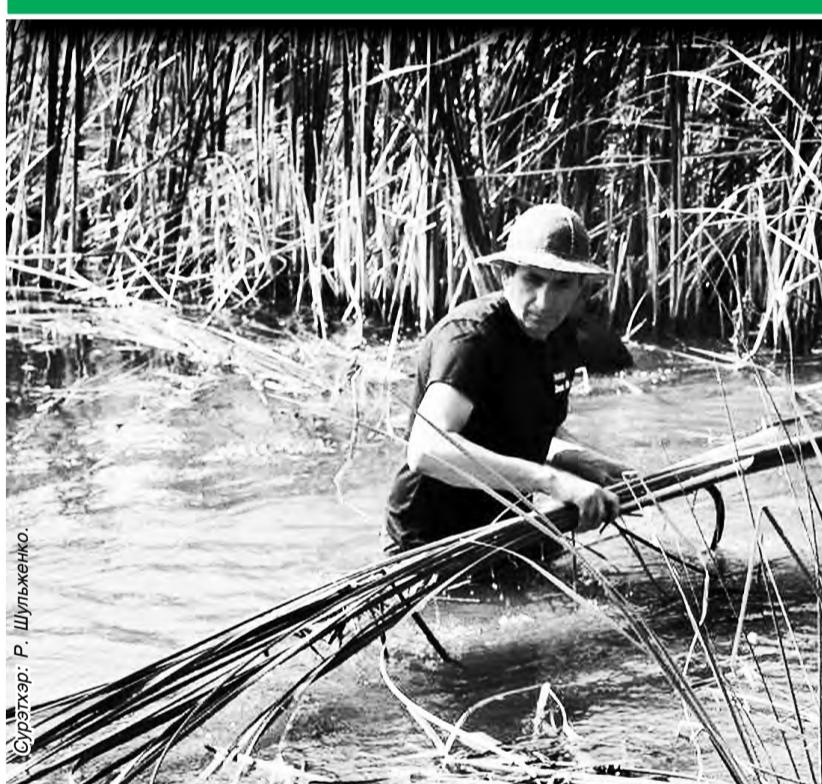
тихытыу нэклубгохэр

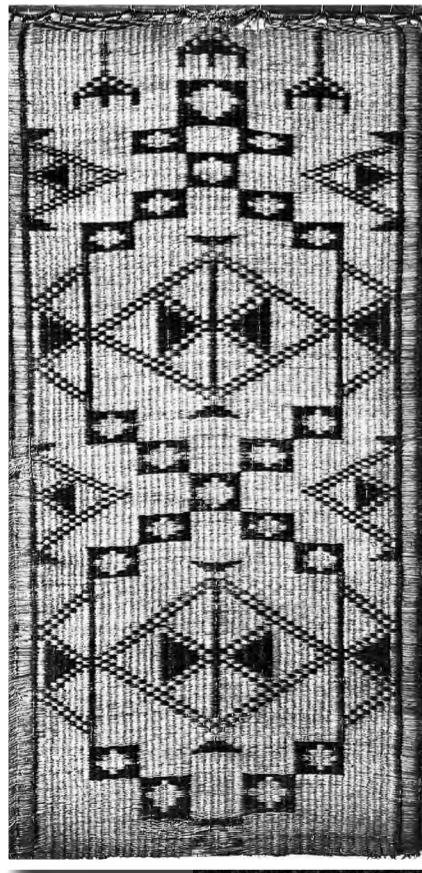
Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъэзет

Шуаблэм имэкъам

Мэкъуаомэ яорэд къэу, къалэхэм ютлэнэр къаупкэ, мэлэхъо паюор зыщыгъ нахынж гъешуагъэр нэпкым тетэу ахэм альэппльэ. Аш фэдэ сурэтыр пэсэрэ зэманхэм къахэклигъэу къылшошыщт, ау ар джырэ уахътэм изы маф. Адыгеим пюблэшынымкэ щизэхащэгъэ десэхэм къадыхэллытэгъэ юфтхъабз.

Сурэхэр: Р. Шульженко

Шуаблэхэм яхъын шыкъэ къацтыжыщт

Адыгэ Республикаем культурамкэ и Министерствэрэ лъэпкъ культурам и Гупчэрэ пюблэшынымкэ йэпэласэхэр агъэхъазырынхеу унашьо зэдаштагь. Мы лъэпкъ хабзэр къэцтыжыгъэнэр, пюаблэ — арджэн зыблэштхэр гъэсэгъэнхэр зигукъэкыр Адыгэ Республикаем и Лышшхъеу Къумпыл Мурат.

Адыгэ къуаер непэ зэкъэмэ зэрээз-лъашэрэм фэдэу тильэпкъ культуре ягъешшээн зэрэфаем а гупшысэр къыкъэлтыкъуягь. Йэпэлэсэнгъэу тхэльтигъэхэ дышъэ идэр, гъукъэнэр, онэшыныр къызэртэцтыжыгъэхэм фэдэу пюаблэхэм япхын къэцтыжыгъэн фаеу юфтхъабзэм икъэшакъохэм альтыагь. Аш пае а шыкъэм фэкулайт йэпэласэхэм десэхэр къатыщтыг. Рагъэджецтхэр культурэм иунэхэм ялофышэхэр ары. Ахэм йэпэлэсэнгъэр къацлахъэмэ, нэужым ежхэри къэлэгъяджэ хъунхэ альэкъыщт.

Блэкыгъэмрэ непэрэ зэрипхыгъэх

Адыгэм идунаи непэ пштэмэ, пюблэшэу тиэр зырыз. Къэбэртэ-Бэлькъарым

Мазло Русльян аш фэдэу щэлсэу, Адыгеим — Гъукъэ Замудин. Ахэм яхъатыркэ мы йэпэлэсэнгъэр къодыгъэп. 1980-рэ ильэсхэм адэжь Адыгеим изаслуженэ сурэтышэу Гъукъэ Замудин юф зыригъэши, Адыгэ Республикаем, къызыхъуягъэ Къэбэртэ-Бэлькъармы арьт адыгэ къуаджэхэр къыкъухъэхээ, пюблэжжэу унагъохэм къарынагъэхэр къыуогъоийгъэх. Шыкъэр къызэлкъенагъэхэм зафигъазээ алэкъэль шэнгъэхэр къаригъэлотагъэх. Пюаблэр зыхыштыгъэхэр нахынпэм бзыльфыгъэхэр ары. Аш елтыгъэуи «мы бзыльфыгъэ сэнэхъатым сыда ыуж уихъагь?» ятэ къызэрериогъагъэр йэпэласэм ыгу къэкъыжы.

— Сыздэмыхъагъэу зы чылэ къэзгъэнэгъагъэп, мары мы пюаблэр ольэгъуа? — Замудин къевъелъагъо сурэтихэр зыхэм

Иэришиыгъэу дэлжын пыль-
гъэр. — Джар Теуцожь Цыгъо
ышилхъу ышигъагъ. Ар зылы-
гъыгъэ унагъом ыдэжь себлэгъа-
гъэу, пюаблэ ялэмэ сывяупчыл, «псычэтхэр зидэс гъучи хъагъэм
Иутыусаягъэу зыгорэ Йуль» ало-

гъагъ. Ашокъабылыгъэп, ча-
дзыжыгъагъ яноми хъущт. Ся-
льэйи ар къацхыжыси, стхва-
къыжыгъ, згъэкъэбзэжыгъ.
Непэ анах згъэлъан Йэу сихъа-
кэцү унэ пыльгъэхэм аицищ.
(Икъеух я 3-рэ нэклуб. ит).

Зэнэкъокъу зэхашщт

Расул Гамзатовым ипроизведенияхэм афэгъэхыгъэ зэнэкъокъу «Моя обитель – вся Вселенная!» зыфиорэр Адыгэ къэралыгъо университетым зэхещэ.

Публицист, усакло, прозаик, зэдзэкъекло цэрылор къызыхъугъэр ильеси 100 зэрэхүрэм къыдыхэлтыгъэ ар рагъеклоцьшт. Расул Гамзатовым итворческэ гьогу ныбжыкъехэр нэуасэ фэшыгъэнхэр, ахэр еджэнэм фэщэгъэнхэр ары пшъэриль шыхъаёу зэхэшаклохэм зыфагъэуцужырэр. Зэнэкъокъум ашьэрэ ыки гурьт сэнэхьат зыщизэрэгъэгъотирэ еджаплехэм ашеджэхэрэр, сэнаущыгъэ зыхэль ныбжыкъехэр хэлэжьэнхэ амал я.

Шэкъогъум и 1-м нэс зэнэкъокъум хэлажьэ зышо-ильтхэм яхъапэхэр зэхэшаклохэм афагъэхынхэ фае.

Теклоныгъэр къыдээзыхъгъэхэр шэкъогъум и 10-м къэнфэштых. Зэнэкъокъум имэханэ гъешэгъонэу, дахэу къизылтыкъихэрэр ары жюри хэтхэм уасэ зыфашыщтыр.

Мыш хэлэжьэгъэ нэбгырэ пэпчь сертификатхэр аратыщтых. Теклоныгъэр ыкчи хагъэунэфыкъирэ чып-пэхэр къыдээзыхъхэрэм дипломхэр ыкчи шүхъафтынхэр афагъэшшэштых, яофшэнхэр онлайн-къэгъэльэгъоным къырагъэхъаштых.

Адыгэ къэралыгъо университетым ипресс-къулыкъу.

в рамках цикла мероприятий, посвященных 100-летию Р.Г. Гамзатова и праздника «Белых журавлей»

Творческий конкурс иллюстраций
«МОЯ ОБИТЕЛЬ – ВСЯ ВСЕЛЕННАЯ!» ►►►►►

Яшгэжь агъэлтэпшагъ

Урысые юфхъабзэу «Тызэгъусэу террорым тыпэуцужы» зыфиорэм Урысые гвардием и Гъэорышаплэу АР-м щилэм дыригъэштагъ.

Террорхэм ахэкюдагъэхэм, ахэм япхыгъэ операциехэм япшъэрэлхэр ащаагъэцакъехэзэ ашыфэхыгъэ ухумаклохэм яшьигъо-шэжь мафэ къыдыхэлтыгъэ реклокъигъэ юфхъабзэхэм Гъэорышаплэм

идзэкулыкъушэхэр ыкчи иофышэхэр ахэлэжьагъэх.

Урысые гвардием ихэушхъафыкъигъэ отряду «Фыштэм» икъулыкъушэу, полицием имайореу Заур К-р. Мыекуапэ игурыт еджаплэу N 10-м ия 8 — 9-рэ классхэм арьс кіэлэеджаклохэм alyklagъ. Къалэу Беслан игурыт еджаплэу N 1-м 2004-рэ ильесим къыщыхъугъэ тхъамыклагъом фэгъэхыгъэ къэбархэр, иныбдэгъу дээклолхэм ыкчи къулыкъу къыдээзыхыгъэу, полицием ипраторщикэу, ОМОН-м иснайперэу, Урысыем и Лыхъужьэу Артем Гармаш лыгъэу зэрахьагъэр къафилотагъ.

Хэушхъафыкъигъэ дээ операцием хэлэжьэрэ дээклолхэм письмэхэр зэрафатхыгъэм пае Урысые гвардием иофицер кіэлэеджаклохэм рэзэнныгъэ зыхэль гүшүэхэр ариуагъ. Ячыгогу ныбжыкъехэм гүшүэ фабэу ыкчи тхъэлээлоу афатлупшхэрэм klyachэ къазэраратырэр аш хигъэунэфыкъигъ.

Джыри зы зэлукэгъу хэбзэухъумаклохэм къыткэхъухэрэ лээжжэм адьрялагъ. Кіэлэцыкъу Иыгыплэу N 7-м анахъижхэр зыхэхъэхэрэ купхэм alyklagъэх шольыр гъэорышаплэм кадрэхэмкэ иотделение итээцлакло Екатерина Шаровамрэ аш ишхээгъусэу, вневедомственэ ухумэнным икъулыкъушэу Александр Шаровырэ. Щынэгъончагъэм иамалхэр ыкчи общественнэ чыплэхэм зэрэшьизеклонхэ фаер кіэлэцыкъхэм къафалотагъ.

Юфхъабзэм икэухым террорым епхыгъэ тхъамыклагъохэм ахэкюдагъэхэм яшгэжь фэгъэхыгъэу къэзэрэугъоигъэхэм шар фыжь 50-м ехъу ошьогум ратлупшхагъ.

 Тэрэгхэм ахэкюдагъэхэм, ахэм япхыгъэ операциехэм япшъэрэлхэр ащаагъэцакъехэзэ ашыфэхыгъэ ухумаклохэм яшьигъо-шэжь мафэ къыдыхэлтыгъэ реклокъигъэ юфхъабзэхэм Гъэорышаплэм

ЗЭЭГҮҮНҮГҮЭ ДЭ КҮУЛЫКҮР

Пэжъапкээр сомэ

мин 204-м ехъу

Федеральнэ зэтыгъо ахьшэ

тыныр сомэ мини 195-рэ

Шъолъыр зэтыгъо ахьшэ тыныр

сомэ мин 200

**Дээ комиссариатхэм
зафэжъугъаз**

ПЛУАБЛЭМ ИМЭКЪАМ

(Икъеху).

Гъукъэ Замудин поблэшыныр къыз-
лэклигъахы, а шыкъэр ыухъумагь. Іәп-
лэсэнъигъэр лъэпкъ искуствэм нигъесеу
джащ федизу ыушетыгъ. Блэкъигъэ
зэмманхэм ахэклокъэхы петыгъе поблэ-
хъикъэр къылэтижки, непэр уахътэм
къитихъажыгъ. Плуаблэр шу тигъель-
гүгъ, ар зэрэгупсэфыр, зэрэдахэр,
анахь алрэгъу халамэтэм ынэ къэп-
штэнэу зэрэштыр тигъешлач.

Зезымыхъэштыгъэ унагъо щылагъэп

Плуаблэр адигэхэм пасэм бэу агъэ-
федэштыгъэх. Унагъо пэпчэ зэп, топ
ащ фэдэ ыершигъеу ильтигъэр. Унэ
дэлгэхэм дэхэфшэу плуаблэр аялъэ-
штыгъ, джэхашьор нахь фабэ хүнэу
тырадзэштыгъ, нэмэлтийхээни зэрхэ-
штыгъ. Пшьашъем ащ фэдэу ежым
иершигъеу поблиш кэу илэн фэягъ.
Дакло хүнэ, зыр ытыц унэу зэркылэх
щаубгүштигъ, ар ильэгукъэтигуу ращы-
штыгъ. Адрэм тауцоштыгъ гуашэм лъэ-
хахъе зыхъукъэ, ящэнэрэр ежыр зэры-
сытт унэм пильштигъ. Еланэ ахэр
ахьы зыхъукъэ гухъархэр хэтэу ашы-
штыгъэх. Анахъэу агъэфедэштыгъэ
тхылхъэхэр къэкъир лъэпкъхэм, псэ-
ушхъэхэм атшашыкъштыгъэх. Плэ-
нэбэ ё ўнэбэ, е хураехэр тышашхъэ-
штыгъэх. Ахэм ашьохэр ежь пкъим

ышъо фэмыдэу ашыщтыгъэх. Ащ пае
плуаблэр зыхаблыкъир ытлэнэр агъал-
штыгъ. Зыфэхэх шыр кырагъэгъотынэм
пае гъэлэкъэ амалхэри ахэклэлтигъэх.
Зэман зэблэкъхэм къыздахыре зэхъо-
къынгъэхэм плуаблэхэри адигэхэм
ямышыкъэгъэжыгъ ышыгъ. Цыхъэгъэ
алрэгъу джы джэхашьор атшадзэх,

Адыгэ Республикэм культурэмкэ и Гупчэ
иофышэу Даур Рэмэзанэр къатыштых.
Алэрэ егъэджэн зэлукъэм къеклонгъэх
Тэхъутэмкъое ыкъи Шэуджэн районхэм
арыт культурэм иунхэм яофышэхэр.
Зэлукъэмкэ нэбгыре 14 хүштигъэх зыг-
гасэ зышлоигъохэр.

— *Лъешэу тишигъэшигъонэу*

Адыгэ Республикэм культурэмкэ и Министер-
ствэр лъэпкъ күлтурэм и Гупчэрэ Плоблэ-
шынымкэ Испэласэхэр агъэхъазырынхэу унашъо
зэдаштагъ. Мы лъэпкъ хабзэр къэгэштигъэ-
ныр, плуаблэр — ардэжэн зыблэштхэр гъесэгъэнхэр
зигукъэкъир Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу
Къумпъил Мурат.

нысэхэри шэкъим тырагъеуцох. Ау пэ-
сэрэ пкъыгъохэр лъаплэ тфэхъужыгъэх.
Плуаблэм икъэбээнъигъэ, ащ жьеу пхы-
рыкъирэр тэшлэ, игуахыгъэ, ымэ ил-
шүгъэ джы нахь къэтштэ. Тиунхэмий
ар арлынену тыфай.

Иутлэнным иугъоин ублаплэхъу

Плоблэшхэм ягъэхъазырын къыздыхэ-
лтыгъэ десэхэр аублагъэх. Мэзишым
къыриубытэу ахэр Гъукъэ Замудинре

тыкъэкъуагъ. Плоблэжъхэр
тиунхэм арлынштыгъэх.
Ахэм узатеабэлкэ, тинэнэжъэу
зыблагъэхэр нэм къылагъеуцох.
Фабэх плуаблэхэр, — **къыхегъэ-
ши Шэуджэн районным күл-
турэмкэ и Гупчэ ишацэу Иш-
хъэмэфэ Сусаниэ.** — Тыфай
тэри и Испэласэныгъэр тышүэ-
тигуу. Шыкъир къызлэгэдгэхъэмэ, нэүжым тинибжыы-

къэхэм ар ядгъэшигъэшыщ.
Тхъаегъэпсэух мы десэхэр зыгу
къэкъи тфызэхэзыщагъэхэр.

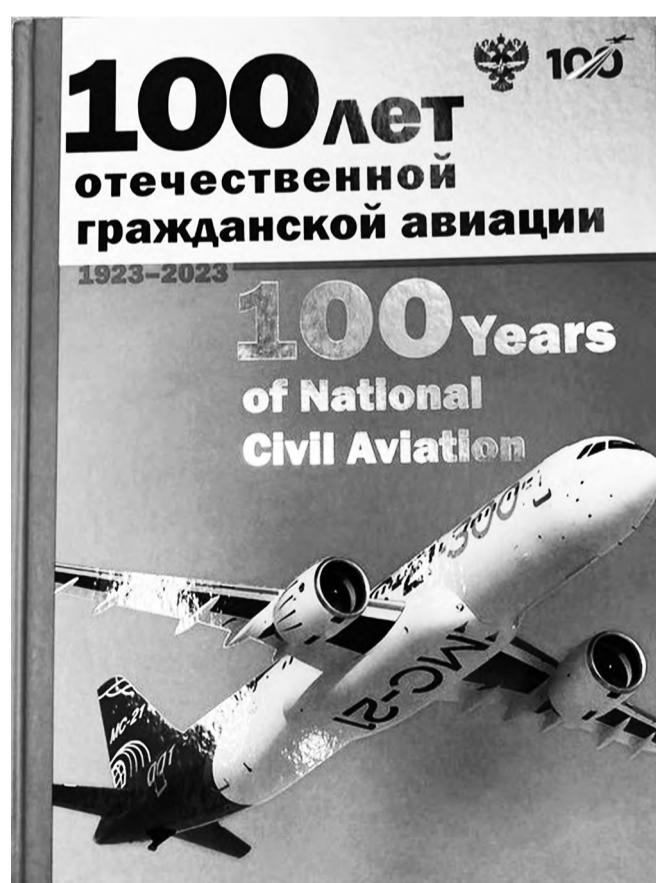
Алэрэ зэлукъир Хъакунае (Гавердов-
скэм) щыкъуагъ. Апэ Гъукъэ Замудин
ихъакъэш-музей еджаклохэр ригъэблагъэ-
хи, плоблэшыныр пыль яофыгъохэр,
итарихъ гъогу къафилотагъэх. Нэужым
иунэ пэмычыжэу Ѣшт псыуцгъэм десэр
щылъагъэктагъ. Плуаблэр зыашыкъыщ
иутлэнным икъэгъоин Ѣштублагъэу ащ
иблэжын нэсъжъэу Испэласэхэр фагъэ-
сэнхэр яофхъабзэм къыдыхъалтыгъ.
Псым хахъэхээ хуульфыгъэхэм иутлэн-
хэр къираупкъигъэх, бзыльфыгъэхэм
ахэр аукъэбэзгъэх, зэтрафхээ иутлэн
куамэм итхъапхэр агошгъэх. Зыхэр
плуаблэм — ардэжным илахъых, зыхэм
чыматэхэр, палохэр, Ыальмэхъэр ах-
блыкъштых. Къаугъоигъэ иутлэнхэр джы
агъэгъушыжъыщ. Ащ пае яхъял-
пэх хязыр, лъэпкъ күлтурэм и Гупчэ
ишагу ар дагъэуцаагъ. Иутлэнхэр зыгъукъэ,
плоблэшыныр фежъэштых. Иершигъэхъ-
эр зыщахъыщт пхэе Иэмэ-псымхэри
зэтэргээпсихъагъэх. Плуаблэхэр хязыр
зыхъукъэ, ахэм якъэгъэльэгъон зэхаштэ.

Мыш фэдэу зиушьомбгъуэу ардэжэн
хыныр зыкъиэтижъымэ, хэта зышэрэр,
адыгэ плуаблэм инфестивал адыгэ къуа-
ем зэрэфашырэм фэдэу къэтльэгъу-
жыныки хъун.

ТІШЬУ Светлан.
Адыгэ Республикэм изаслуженнэ
журналист.

ТхылъыкI

Хэгъэгу граждан авиациер зыщыIэр ильэси 100 хъугъэ

Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ тхылъеджаплэ Урысые Федерацаем тран-
спортымкэ и Министерствэ шүхъафтын къифишигъ, ар тхылъеу «100
лет отечественной гражданской авиации» зыфилоу, ошьогур «зыуш-
тыхэрэм» ялыгъэ-гъэхъагъэ ыкъи яофшэн гъогу къызыщиотагъэр ары.

Тхылъым чыпIэ хэхыгъэ
щыриI Урысыем иеджэпIэ
анахъыжъхэу граждан авиацием
щылэжъэштхэр зыщагъэхъазы-
рыштыгъэхэм.

нерчук мыш фэдэ къыдэкъыгъо-къытедзэгъум
щылэгэ-псэукаимкэ мэхъанэшхо зиэ граждан авиацием
ехъылгэгъэх тхылъым уасэ илэу ельтигъ.

Лъэпкъ тхылъеджаплэ ифонд къыдэкъыгъо гъэшэ-
гъонэу «100 лет отечественной гражданской авиации»
зыфилоэр къызэрэххъуагъэм уельэгушо, хэгъэгушом
иошьогу гъогу цыфым къызэрэзыфигъэорышлээрэш аш
къышитохъыгъ.

Ильэси 100-м къыкъоцI тихэгъэгу играждан авиацием
зэрэзтеуцаагъэр, зызэриштагъэр ащ зэклэлтигъир,
тупкэу къышитохъыгъ. Сурэттехыгъэ хъаламэтхэр, хъар-
зынэш документхэр, ахэм яхъылгэгъэ къэлотэнхэр
къышитохъыгъ, ильэси 100-м къыкъоцI граждан авиацием
гъогушоу къыкъуагъэр нэм къыкъеуцо. УФ-м
и Правительствэ и Тхъаматэу М. В. Мишустиним
тхылъым игущылэп щыхигъэунэфыкъыгъ мы къыдэкъы-
гъом ыуасэ: «Создано в знак глубокого уважения и

признательности к ветеранам и работникам отрасли».

Тхылъеджэ чанхэм авиационнэ техникэм ехъыла-
гъэу мыш бэ дагъотэшты.

**УнаIэ зытырыуегъадээ тихэгъэгушо аэро-
портхэр къызэрэцьизIуахыгъэм. ГуцыIэм
нае, аэропортэу Минеральные Воды —
1925-м, Махачкала — 1927-м ыкъи Анапа
— 1934-рэ ильэсэм зэрэцагъэпсигъэхэм.**

Тхылъым чыпIэ хэхыгъэ ѢиряI Урысыем иеджэпIэ
анахъыжъхэу граждан авиацием фэгъээзгъягъэхэм
щылэжъэштхэр зыщагъэхъазыштыгъэхэм.

Щысэхэу анахь бгъэшагъо икъухэу авиацием хэт-
хэр: алэрэ граждан серийн къухъэльтээр, «само-
лет-гиганты», алэрэ аэровокзалыр, нэмыхъэхэри.

Къэралыгъом ишацэхэм ыкъи зэлъашIэрэ яофышэ-
шхохэм граждан авиациемкэ гупшишэу къираотыкъигъэ-
хэр, граждан авиацием зеконымкэ ишшээрэльхэр
ащыкъэгэштхыгъ ыкъи мы лъэнхъкор, сид фэдэрэ
уахъти хэгъэгумкэ мэхъанэшхо илэу зэрэштырэл
гэту тарихъым Ѣигъэунэфыгъ. Граждан авиацием
сыдигъу уасэ зыфашырэл лъэнхъкоу Ѣитыгъ ыкъи
къэнэжъ, хахъо ышызэ ар уахътэм сидигъу дэ-
лэлбакъо.

(Тикорр.).

Тхылъыр нэклубгъо 544-рэ мэхъу ыкъи ар хъугъэ-
шлэгъэ гуап.

Лъэпкъ тхылъеджаплэм иотдел ишацэу Нина Плот-

АДЫГЭМ ИДУНАЙ.

Адыгэхэр зыщыпсэурэ къэралыгъохэм ашыц Зэхэт Араб ПыщыпIэу Эмиратхэр. ЗэкIэмкIи тильэпкъэгүү унэгьо минрэ ныкьорэ, нэбгырэ миниплI фэдиз мы хэгъэгум щэпсэу.

Ахэр Сирием, Иорданием, Тыркуем къарыкыгъэх. Йоф ашлэнэу, еджэнэу къуагъэх, зыхэр ильэс 25-рэ хүргээ миш зыдэсхэр, адрэхэр ильэсипши, ильэс зытүүшкээ узэклэбэжьмэ кошыгъэхэри щылэх. Эмиратхэр зэкэе пштэмэ, адыгэхэр нахьбыу зыдэсхэр Дубай, Шарджа, Абу-Даби. Мы хэгъэгум тызэрэхкъуагъэр зэрээзыфагъэр зихьатырыр адыгэ бзыльфыгъэ зэхахьэу “Сэтэнай” зыфиорэр ары. Зэшломыкыодынхэм пае мы купыр зэхашаагь. Хэгъэгум ишылаклэ хэгъозагъэхэу, ау нэмыкл льэпкъхэм ахэммыкылаклэхэу, яадыгагъэ чамынэу эмират адыгэхэр зэрэпсэурэм Сэтэнайхэр ишысэх.

Лыбзыу Яра: Титэтэжхэр Кавказым къышыхъугъэх, тэ — Сирием, джы тикилэхэр Эмирятым щытепүх. Бэрэ тыкощыгъ, ау тызэрэадыгэр тыйгъупшагъэп, тисабийхэмийн ядгъашэ тшлонгыу, адыгабзэр, адыгэ хабзэр ахэльэу тپүнхэу тыфай. Сэтэнай купыр джары зыкызызэхэтгэгъэр. Мазэ къес тызэлкэ, гумэкэу тиэхэм тарэгущыэ, адыгэу тыкызыэрэнэштым тегупшысэ.

Лыбызыу Ярэ Сэтэнай купым изе-хәшакы ыккى итхъамат. Ильяс 26-рә хъугъэу ар Эмиратым щәпсәү. Бзыль-фыгъэр — ны, унагъом ибысымгуаш. Ары зэлъытыгъэр ныдэлъфыбзэр къэнэштмэ, ары зэлъытыгъэр сабым ипчуныгъэ-гъесенъыгъэ зыфэдэштыр. Хәхэс адыгэхэр къэнэнхәм бзыльфыгъэхэр анахъэу егугъунхә фае, ар игушысэу Лыбызыу Ярэ купыр зэфища. Зәкәмкى Сэтэнайхэр нәбгырә 50 фәдиз мәхъух, анахь чанхэр хәсашхъэм хәтих. Ахэр Шәджай Азиза, Тыгъужь Назира, Лыбызыу Зоя, Гыыш Уафа, Тыгъужь Омайя, Мәкъао Джансэт, Абыдә Басма, Бәлагъэ Эсма, Цэй Лана, Мәкъао Джансэт, Мырзэ Надин, Тыгъужь Суад, Хъаткью Дана, Ныбә Нарита. Сэтэнайхәм хъәкіләпэйок! пчыхъэзэхахъэм сырагъэблэгъягъ, нәүасә тызәфхъуғъ, якъәбархэр кысфалотагъэх.

Шэджай Азиа: Сирием сыйкыышыгъуль, Джоланым тетыгъэ адыгэ чылэкхэм ашыщшэу Джыуейза зыфиорэм тыдэсигъ. Джуртхэм а чылпээр заштэм, Дамаскэ тыкъекошыгъ. Джы Сириери зэхагъетэкъуягъ, щылаак! Ильыжыкъеп, сипшашъэхэр мы хэгъэгүм бэшлагъэу щылгысэущыгъэх, тоф щашэнэу къэклугъэхэу исых. Ахэм адэжь сэри сыйкыашжыгъ.

Тыгъужь Назира: Сэ сишъхъэгъусэ Сирием икъералыгъо дзэпащэу *лоф* ышэштыгъ. Дамаскэ тышылсэүгъ. шы-

Сисэнэхъяткэс сэ сыархитектор, сильтхэгчийн гүйцэтгэгч, инженер, калэхэр еджап/эмэгээж маклох.

Лыбызъ Зоя: Сэ башшагъе Дубайсызыгъсурэр. Ильяс 28-рэ хъугъэ. Апэц къэсцыкъаклы, етланэ шышыхъо Ярэл къэсцэгъагъ. Ioф тшлэнэу түми тыкъэ къогъагъ. Тшинахъыжы тигъусасть, аудар джы Мыекъуапе къожыгъэу щэлсээр.

Хэкугъэрэжээжинэр анах гупшысэлтэшэй, шъхьаалэү Сэтэнай күпум зындирыгъ. Мы бзыльфыгъэхэм ашыцьбэмд урыг паспортхэр къыдахыгъэхэу, тоофшэнэрыг аухэу, гъэпсэфыгъом клохэмэ, Адыгэ Республикаем къэклюжынхэр ягхэль.

Лыбызы Зоя: Дубай тә тигъашәм тыйдесынгәтеп. Мы хәгъезгүм уышыпсөзүн пълэкъышт үеджәфә е lof щюшәфә, нәмыйкүй зыхъукى, визз уиыщтәп. Уикъыжын фәау хүшт. Арышь, тә тигхәрә зыдэгъезагъэр Хәкур ары. Йошшәнйир туухымә, ашкә зыкъедгъээзжын тэло. Урыс паспортхәри къыдәтхыгъэх, Мыеңкүнада унахары шытшадыгъэх.

Мыекъуалэ унэхэри щитщэфыгъэх.
Лыбызыу Зоэрэ Ярэрэ зэшыпхъух.
Тлуми адыгабзэр дэгъу дэдэу ашэ.
Ныдэлъфыбзэр зэрыль унагьо ахэр.

Тынэльфыннэр зөрүүлж утасын ахэртэй
шаптугъэх. Яти яни къафадэштыгъэпээ
аралыбзэкэ гүшүүнхэй. Унэм къизийн
хажьхэктэй адыгабзэ нэмэйкілэх
гүшүүштигъяа хэхэп. Лыбызын зэшүүхүүн
түуми Сирием гъэсэнгүй эцэзэртэй
гъотыгъ. Шыныкъэ, Эмиратын ясэнхэйт
зыщыфеджэгъэхэ инджылыз литературамын

Сынчырғандастырылған мемлекеттік мәдениет жаңылары

лэсхүнэу хъугъагьэ. Нахыбэ къээзгъэхъэнэу сыйдигьи сифэягь, аш ельнытыгъэу ылпэкэ сылтыкluатштигь. Непэ сзыцыхэлжьеэрэ университетым ильээс 13 хъугъэу сыйт. Архитектурэмрэ дизайныимрэ якопледж ипащэ илэпыlэгью *lof* сэшlэ. Клэлэгъаджэхэмрэ студентхэмрэ ядесэхэр зыщыхцхэ сыхватхэр зэхээзгъэчонир сипшээрэль.

Университетым Ярэ фэшъхъаф адьгэхэмийн тоф щашлэ, адыгэ студентхэр члэсих. Зэклемки нэбгырипшил фэдиз мэхъүүх тофшлаклохэри еджаклохэри. Адыгэ кэлэеджаклохэм университетым чанэу зыкыщаагъельягь. Гүшүйлэм пае, мары Ярэ иклалэу Ныбэ Нартан университетым спорт зэнэкьюкухэм ахэлажье ыкли мызэу теклонигээ къащидыхыгь. Хъыльзээтынымкэ Азиом ичемпионицэ Нартан къыфагъэшшошагь. Джащ фэдэу мы университетым лъэпкүү культурэм ифестивальхэр зэхищэнхэр ихабз. Адыгэ студентхэм лъэпкүү шууашхэр ашыгъеу ахэм ахэлажье. Адыгэ Республиком икылгээ артистхэм зыкыщаагъэльзюонэу хъугьагъэ. Пышнаоу Лыбызыу Аслын, къэшьокло купэу «Синдика» Шардже университетым ифестиваль 2019-рэе ильгасны хэлэхжээгээ.

ильэсүм хэлэжьагаа ёх.

Ioф ашлэми, еджэхэми хэхэс адыгэхэм альцаак!эрэм гъэхъягъэхэр щашынхуу бэрэ адыгэм идунаи щысэгъеунэфы. Эмирят адыгэхэм ясэнхэхъяатхэр зэфэшьхъяафых. Клэлэегъаджэх, врачих, псэольшэш!ых, сатышы!ых, банкыим илофыш!ех, унэ щэф-щэжийнхэм хэтих. Засырни дожж скла, горытих.

Шъэожь Нидал: Мы хэгъэгум тофшlaklou тыкъэкluагь. Ильэсигбүү хуу-гъэу тыщэпсэу. Сирие зэпэуцужыым ашхъэ къыхаи бэ мыш къэклuагьэр, адиги мыадыги. Тэ, зэлтэпкъэгъухэмkэ, тызэрэйыгь, тахэмыкloкIэныр, лъэпкъ зэмылIэужыгЬохэм тахэмыткluхыаныр типшъэрый.

Зэшьхъэгъусэхэй Шъэожь Нидал, Мирээ Надин зэрэсльэгъугъэхэм, сзыэралыклагъэм лъэшэу сигъэгушуагь. 2011-рэе ильэсүм, Сирием сыктуагъэу мыхэм гущылэгъу сафэхъугъагь. Нидал гум елээзэрэ доктор. Алеппо дэт сымэджэц иным ипащэу ащигъум Ioф ышэштэгь. Анахь хирург цэрылоу Сирием исыгъэхэм ащищ. Гум eklopэрэ лъынтифэхэр зэблэхъугъэнхэмкэ лээзэ дэдэу альытэштэгь. Нидал операции зэришлырэм ащигъум телекъэтын тетхыгъагь. Егъашлэрэ гукъэктыжъэу ар къысфанаагь.

Сирием тызыщылғағым ильес тешілгейеу заом зыкъышылтығы. Аш ыпкъ къикілеу Шъэожъхэм яунагъо а хәгъэгум къикілын фәеу хъугъэ. Ау якъикілыкі ықіли Эмиратым къызэрәкұяғағхэм икъәбар пашылар син.

Шъэожъ Нидал: *Сишъхъэгъусэрэ сиклалэрэ зэпэуцужыр Шам кызыщыхухэ уахътэм Налцык kуагъэхэу къетыгъэх.* Ишхылэу ац щыгсэхүэрэм адэжь Надин хъаклакло щылагъ. Заом ыпкъ кыккэу къухъэлъатэхэр Сирием мыбыбыжхэ хъугъагъэ. Ильэрэ тызэрэлтэгъүгъэп, Надин Урысыем исыгъ, сэ Сирием. Тызэрэгъотыжыным паэ Эмиратым тунд моншиг.

Шъэожъ зэшъхъэгүсэхэм Эмиратым ящыIеныгъе икIерыкIау щызэты-
рагъячюжыгъ. Зышыпсацутхэри зышы-

Іәкіе дегүни тиңдай. Кіәліллі тиң, ахэм зекіеми Урысъем гъесэнгъе щагъотыгъ. Шыр қашшы, зыр – инженер. Ау хәгъегум изыпкытыныгъе зызәзжекъом тыңдырын фаеу хұргыз. Шъхъегъусәр пссаужъәп, сәсиқалдаузам салъахас.

Мэкъао Джансэт: Ильэсий хуугъэу Дубай тышэлсэү. Сириемкээ къалэу Хомс түлэсэль заор къызэхьум тыхылээкыг,

епхыгъэп. Зое къызэриуагъэмкіэ паспорт-визэ къулукъуштэу мэлажьэ Мы хэгъэгум лэжъаклоу къаклохэрэм яфэло-фашихэр, явиззэхэр, ямээзэлэжъапкіхэр зылхырыкыщт банкхэр ямедицинэ ухъумэныгъэ — ахэр зээлээ Зое афегъэпсих. Ышылхью Ярэ Шарджээ дэт университетым тоф щештэ.

Лыбзыу Яра: 1оффіэн заулэ зэб

ЭМИРАТХЭР

лэжьэштхэри зэпагъефагъэх. Шарджэ дэт Іэзэпэ иным түри щелажьэх. Нидал операцитеэр ышыжырэп, ау кардиолог-терапевтээр Ioф ешэх, Надини врач, ар цашэ.

Мырзэ Надин: Сэ Іэзэплищмэ Ioф аацисэшэ. Мэфэ түрүйтлоу сащэлажьэ Дубай, Шарджа, Абу-Даби. Псынкэл арэущтээр Ioф пшэннири. Пенсием түклюмэ, Мыеекуапэ түкъэлжыши, джащыгум жышихъэ мафэ кытэлжүүт, Тхэм ыломэ.

пшэхъуальэм хэгъэгу зэтегъэпсихъагъэ изыгъеуцуагъэхэм мы сэнэхьатым уасэ щифашы.

Халау Махьди: Сэ компьютерхэр зуугъоирэ компанием Ioф щысэшэ. Урысыем, Узбекистан, Казахстан тадэлажьэ. Налщык сышеджагъ, аш ельтыгъэу урысыбзэр дэгьюу сэшэ, арыш, а хэгъэгүхэм илъикюхэм садэгүүшиэнри сипшээрэиль. Сишхъэгүүсэ есэло: «Ioфшэнри зэрэсүүхэу Хэкум түклюжыши». Сиклалэ аш кулагъэу непэ

Шъэожъ Нидал: Урыс лыкъогъэ-юрышланлэр кытфэдэгъу, зэкэ тиоффхэр эзхефых. Мыеекуапэ е Налщык түкъэлжыши. Ары тигухэлтыр, аш зыф-тэгъэхъазыры.

Эмиратын щыпсэурэ тилъепкъэгьюу тапэ кыифагъэхэм зэкэми мы гухэлтыр зыдаыгъ. Паспорт къязымытырэ хэгъэгүм ахэр егъашэм зэримысыштхэр ашэ. Анахь агъэлжэлэрэ Ioфшэн огъэцакэми, мы хэгъэгүм урицыфуу уйлтигэштэп. Халау Махьди ильэс 26-рэ хүргээ Дубай зыфыпсэурэр. Исенэхьаткэ ар инженер. Ильэс 50-кэ

щеджэ, кыгъэзэжыни ыгу хэлээ. Налщык имедининэ университет чээс.

Хэкужыр зэрэйт хэгъэгүр ехжээми яхгъээгоу алтытэ эмират адыгэхэм. Ыпэкэлэ пльэхэмэ, ятэтэхжэхэм ячыгу агъэзэжынир ягугуушь, Урысыем зерихъашуутхэ, зэрэцьпсэушуутхэ тхылхэр непэ агъэхъазырых.

Къанэкъо Рустам - Урысые лыкъогъэюрышланлэм иконсул: Сэ шынхъэкэ Эмиратын щыпсэурэ адыгэ диаспорэм сылокэ, зэкэри сэшэх, язеххъэхэм бэрэ сарагъэблагъ. Паспорт-визэ Ioфкэ өлпийгтуу сафэхьу.

Ным е тым аш илоффхэр фэтэгъэцакэ, нэужум аш ибын тхылхэр фэбгъэлсныр нахь Іашэх мэхь.

Къанэкъо Рустам Урысыем иконсул ильэсич хуугъэу Эмиратын щелажьэ. Абу-Даби дэт посольствэ шъхьялэм Ioф щешэ. Мы хэгъэгүм ис адыгэхэр дэгьюу ешэх, ахэхьэ, яныбджэгүүшү.

Къанэкъо Рустам - Урысые лыкъогъэюрышланлэм иконсул : Эмират шынхъяу мыш щыпсэухэрэм адыгэхэм уасэ къафашы. Зэрэцьп халэлхэр, къабзэхэр ашэ. Ioфшлакэ агъэлжланлэм, мыхью-мышлагэ зэрэзэрамыхъащтым яцыхэ тель.

Адыгэхэр — черкесхэр лъэпкъыжье зэрэцхтхэр, ахэм якультурэ зэрэбаир, яхбэзхэр зэрэдахэр Зэхэт Араб Пшыпхэм ашыпсэухэрэм нахь дэгьюу аригъешэнри Сэтэнай купым ипащэу Лыбзыу Яри игуугу. Аш пае тхэкло сэнэхьатым феджагъ, магистратурэр къуухыгъ ыкы джы тхыль этхэ.

Лыбзыу Яра: Тыдэ кыкыгъ адыгэхэр, ахэм яхьишэ, якультурэ сид фэда? Тарих тхыгъэхэм садэлажьэ, хэку тхаклохэм, тарихлэхжэхэм ятхылхэри сэгъэфедэх.

Ioфэу ашээрэм дыкыгъуу зы лъэнэко

зыфеджэгъэ медицинэм къео.

Ильэс 60 ыныбжьэу Цэй Ланэ Китайм куи, медицинэм феджэжыгъ. Исенэхьат зэблихъугъ, шоғъашшэгъонэу зыпиль Ioфыр непэ егъэцакэ, цыфхэм ишуагъэ зэраригъэкырэ ешэшь, ежыри аш егъэгүшхо, куаччэ къыхелхъэ. Аш нэмыкэу Ланэ сурэтшыным пыль. Иунэ дэпкхэр ишшагъэхэмкэ гээпкыагъэх. Іашлоу мэпшэрихъэ. Щыпс-пластэ къышы, мары Сэтэнай купым хэт адыгэ бзыльфыгъэхэр ыхъягъагъэх.

Цэй Лана: Адыгэ шхынхэр тикласэх, щыпс, пласти, лылбжы, къундсыуу, щынуу, хъальжыу тэшых. Тянэхэм а пщэрхыжлэр тагъэшагъ.

Эмиратын сыкъетыфэ аш фэдэу адыгэ шхын Іашхэр аупщэрихъэу нэмыкэ унагъохэми ясльэгъулагъ. Чэтэо зэшхъэгъусэхэу Марыуанре Саудре сирагъэблагъи сахъэлжагъети, бысынгуашаа лъэпкъ шхыныгъохэр къыгъэхъазырыгъагъэх.

Чэтэо Марыуан: Псынкэл уихабзэ, убээ, уикультурэ Хэкум упэчыжъэу ухуумэнхэр. Удэмшьхъахэу мафэ къес аш удэлэхъэн фай. Клалэрэ пшашьэрэ мары тиэшь, ахэр чэчи мафи зыхэтхэр адыгэ лъэпкхэл. Адыгэгүр къафытооным

горэ ашоогъашшэгъонэу пыллынхэр янешан Дубай щыпсэурэ Сэтэнайхэм. Ярэ мары зэрэхэрэ нэмыкэу, сурэтшынми зыфигъэсэжыгъэу, исурэтхэр непэ къэгъэлжэгъонхэми архыылэх, джащ фэдэу зыщылжэхъэрэ университетими иеджэлэх унэхэм ахэр апылъагъэх. Мэкао Джансэт штэмэ, аши нэпээпль сурэтхэр ешых, тхылынпэ щыхъагъэхэмкэ ахэр егъапкэх. Бэлэгэ Эсми илэпэцисэхэр кытигъэлжэгъуухъэх. Аш сабын егъажьо, амехэр зэфэшхъафуу ешых, зэктэ зыхишыкырэр пкыгъо къабзэх, химие хэлэлэп. Цэй Ланэ архитекторэу ильэс пчьягъэрэ лэжьацэ, непэ китай лъэпкын илэзакхэр кызы-лэкигъэхъацэ, цыфхэр егъэхъуухъых.

Цэй Лана: Китай лъэпкын илэзакхэр зээгъашшэнэм пае аш сыкъуу сыкъицеджагъ. Ильэсиплэ сыкъетыгъ аш пае, диплом кызыцэдсхыгъ. Мастхэр цыфхымылкышиол хэсэлүх, хиджамэ сэшы.

Къэкъирэ лъэпкъэм уцхэр ахашыкызэ адыгэхэр пэсэрэ зэмнамын лазэштэгъэх. Аш фэдэ лазэхэр чылэ пэпч дэсчытгъэх. Мары зэкэми ашэ шыорэй узым ивакчинэ адыгэ бзыльфыгъэм къызэригъотыгъэр. Арышь, Ызээкэ амалхэр зыушэтигъэ лъэпкъэм адыгэхэри ашыцых. Ланэ ыгыафедэрэ шыкырэ кыгъэлжагъозэ, хиджамэм, мэстхэзүүнүм шуагъэу пылтыр кыылтагъ. Унэ клоцыр зэрэбгээхъацээрэ фэдэу цыфхымылкышиол, ыклоц ыгъэкъэбзэн фаеу

лае Хэкум къэтэцхэх, ижь къацэнэу, илпэшшонхэр, ичыгу къышакхъанэу.

Чэтэо Марыуан адыгэ Ioфыгъохэм агъэгумэхъирэ цыф, ар лъэпкъ хасэхэм чанэу сидигъоки ахэлажьэ, хэкупчээр къызызэшхъахым аш къэкъуагъэхэм ашыц. Адыгабзэр дэгьюу ешэ, еджэ, матхэ. Ишэнгъэхэмкэ мары Эмиратын щыпсэурэ адыгэ ныбжыкхэхэм адэгушэ, десхэр зэхицагъэхэу, фаехэр регъаджэх.

Чэтэо Марыуан: Аш тэ тунагъокэ Фуджейра пшыплэм тыйдэсигъ. Дубай сиыхатищ гъогукэ ар пэччыж. Джащ тхымафэм зэ сиыкъицээ сиыкъацхъыгъ адыгабзэ десхэр къэстнхэм пае. Джы Шарджа сиыкъацхъыгъ, нахь Іашэх Ioфыр хуугъэ. Etlanе ковид зэмнамын онлайн-курсхэр кытфызэшхъацэхъ. Нахь ырьфэхъуу ар дгъафедэ хуугъэ.

Еджэн курсхэр зэхэгъэхэнхэмкэ адыгэ бзыльфыгъэ купэу «Сэтэнай» Ыпэлэгъу хуугъэ. Еджаклохэр къаугохи, зыщеджэхтхэх унэхэр къагъотых, бэджэндэу аубытых. Джащтэу адыгабзэр, хабзэр къаухъумэнх, тарихыр амьгээгъоцхэнх, аузыкпкэм, зэшомыкыодынхэм эмират адыгэхэр зэрэфэлжэхъиэу ылж итых. Чаных, губзыгъэх, адыгэм инеушрэ мафэ фэгумэхъ. Янеуш Хэкум рапхы ыкы аш къэкъохъынхэм пае непэ загъэхъазыры.

ПЭШЬУ Светлан, Адыгэ Республикеэ изаслуженнэ журналист.
Сурэтхэр авторым иех.

МЭКЪУМЭЩ ХЪЫЗМЭТЫР

ЦУМПЭМ ЗЫРАГЪЭУШЬОМБГЬУ

Мы аужырэ ильесхэм къералыгъо Іэпилэгъум ишуагъеке республикэм ихызмэтшаплехэм хэхъоныгъехэр ашых. Бжыхъасэхэм, гъэтхасэхэм анэмикеу, чыгхатэхэм, хэтэрыкхэм, цумпэ лъэпкъ зэфэшхъафхэм якъэгъекын зырагъэушьомбгъу.

Шэуджэн районым ит къуаджэу. Джыракъые щыпсэурэ Къэлэшъэо Къэндаур иунагъо мэкумэш хъызмэтим бэшлагъэ зыпылыр. Щагум унэе хъызмэтшаплэ щагъэпси цумпэрэ помидоррэ ильес пчагъэрэ къагъэкигъ. Сотых 20-кэ сүмпэм илэжынн рагъэжъегъагь. Ар къиними, федэ къызэрихъирэр залъэгум, хагъэхъону унашю ашыгъ. Къералыгъо Іэпилэгъум ишуагъеке, зэлхүгъэу къагъэкирэм нэмикеу фэблэхэри агъэцугъэх.

Цумпэм илэжын джырэклэ лъызыгъялтэрэр Къэндаур икалхэу Заурре Адамрэ. Ятэ яупчайжъэгъо хъызмэтим хэхъоныгъехэр рагъешых. Мэку-мэшым ныбжъыкхэм чанэу зыкъызэрэ-щагъэльгъяорэм урэгушхо. Тызыкъогъэ мафэм Заур къытпэгъокыгъ, джырэклэ иофшленену зэшуахъирэр къытфилотагь, цумпэ хъасэхэр къитигъэльгъууч.

— Тицыкүгъом къыщегъягъэу тятэ чыгур шу тигъэльгъэгъу. Аш ригъэжъэгъэ иофым лъыгытыдэжъигъ, зэрэхдэгъэхъоштын ыуж тит, — elo Заур.

Ильеситф хъугъэ цумпэ къэгъекынным Къэлэшъаахом яунагъо зыпылыр. А уахтэм къыклоц мы культурэм икъэгъекынкэ шэпхэе анах дэгүхэр агъэунэфигъэхэу, ячыгхум нахь къялурэр къыхахыз мэлажъэх.

— Тираонкэ цумпэ аш фэдизэу бэмэ къызэрэмгъякырэр ыкыи нахь федэ къызэритирэр къыдэлтытээ къихэтхыгъ. Ильеситф къэралыгъо Іэпилэгъо къытатыгъэм ишуагъеке тихъызмет хэдгъэхъуагь. Сомэ миллионрэ мин 200-тэтиахьши хэтэу фэблэп 35-рэ рыйтшигъ, къысъижъхэр къырьтщэфигъэх. Джаш фэдэу тицыкхэгъэшт 1емэ-псымэхэм ашыгъхэр зэдгъэгъотыгъэх. Зэклэмий цумпэм гектариту едгэубытыгъ, джыри гектарныкъо хэдгъэхъону тифай, — къитфелутэ тигуцыгъэгъу.

Цумпэм илэжын іашхэм. Псырыкъулэр пэшорыгъэшьэу агъэпсигъ,

абанэ пэпчь мэкэ-маклэ посыр клаѓахъо. Ом изытет ельтыгъэу мафэ къэс псыраты. Цумпэм илэжын нахь іашхэм къафэшышырэр плэнкэу тиральхъэрэр ары.

Цумпэм рашыллэрэ пстэуми яшуагъэ къызэрэкорэр нэрилэгъо мыгъэ лэжъигъэ дэгүе къахыжъигъ. Мэлхэлэфэйум фэблэхэм ачлагъэтгысхагъэхэм акалачынэу аублэгъагь. Тонни 10-тэгээд къатыгъ. Ашэнэр къин къащыхуагъэп, бэдзэршыллэрэр ары нахьыбэр зыщыуагъэгъээр, аш нэмикеу яцумпэ илэшүгъэ цыфхэм ашлэжы хуугъэу, агу рихъэу шьофим къаклохээ зыщэфигъэхэри бэу къахэгъигъэх.

Мыгъэ цумпэм осэ дэгүе илагъ. Фэблэхэм къащаагъэгъэхэр сомэ 800-кэ ашнэу рагъэжъегъагь, гуртымкэ сомэ 500 — 600-кэ илагъ.

гъекыгъ. Чыгум къыщыкхэрэр гурытумкэ сомэ 200-кэ ашагъ.

— Цумпэм удэлэжъэныр іашхэм, мылькоуи къячэуи хапльхъэрэр бэ, ау зыкъегъэшыпкъэжы, федэ къехыш юкэгушуажы. Джы технологиякхэр щыгэх хуугъэ, шуанаклэ тыпкэжырэр, хэушхъафыгъигъэ плэнкэ тель, түакхэм азыфагу уарзэ адэтэльхъэ, аш ишуагъеке уцыжхэр къекыхэрэр ыкыи ошх къещхыгъэми цумпэр

гъекодырэр. Къымафэм чыгъешуахэр тэгээфедэх, ау цумпэр къыпкыкхэнэу зыригъажжеке зи нэдгээсэхжырэр. Шапхъэхэм адиштэрэ гъомылэпхъэ Къабзэ къедгъэжынэр ары типшээрлыр, — elo Заур.

Лъэлкъыбэ зэблахъугъ, ау анахэу агу рихъирэр «Клэри» зыфиорэр ары. Джы ежж якысъижхэр агъэтгысъижхээ ашынэу унашю ашыгъ, аш пае хэушхъафыгъигъэ чыгу агъэнэфагь.

Цумпэм икъечын заухыкэ иофшленыр джащ щаухыгъэу къыпшюшынэр тэрэзэп. Тигуцыгъэтуу къызэрэтиуагъэмкэ, иофшленыр щылэ мазэм аублэшъ, чыэптигъум аухы, мафэ къэс ашэн аятооты. Тэ тывзком цумпэ агъэтгысъханэу загъэхъазырьштыгъ. Фэблэхэм агъэкъэбзэжыштыгъэх. Цумпэм лэжъигъэ къызитыкэ тхъапэхэр тиралкыжых, ахэр бэ темшишэу къэкыжых, къымафэм зэпачы. Тхъапэ ишэу къымафэм ихъэмэ, нахь къызэтенэу ашетыгъ. Къымафэм ыкэм дэжь зы тхъапэ тхъапиту къыпинэу агъэкъэбзэжы.

Лэжъигъэ илүхыжыхын ижъотыпэм нэгбырэ 70-рэ фэдиз хъызмэтшаплэм щылэжжагъ. Къыклачырэр зыфэдизым ельтыгъэу, сомэ мини 3 — 4 мафэм къэзилэжъигъэхэри ахетыгъэх.

— Къэралыгъо Іэпилэгъум ишоғэшхо къытэкигъ, о уимыльку закъокэ мыш фэдизир зэшлопхын пльэкыщтэп. Зы фэблэп 30-тэгээд ишэуцун анах маклэмэ сомэ мини 40 тэгээд. Джыри тихъызмет хэдгъэхъону тифай, — къытигъагь къэхум къэлэ ныбжъыкэм.

Къэлэшъаомэ яунагъо цумпэм икъэгъялтэрэр ынж зэрихъагъэм рукигъэхэп, аш джыри хагъэхъону мурад яи, голубикэмын зыратынэу ягухэль.

Гухэлтышоу ялхэр къадэхъунхэу, ялэжъигъэ бэгъонэу тафэльяло.

ДЕЛЭКЬО Анет.
Сурэтхэр: А. Іашын.

АР-м хэгъэгу клоцI IoфхэмкIэ и Министерствэ къеты

Шапхъэхэр ашIэнхэм фэшI

Урамхэм, фэтэрьбэу зэхэт унэхэм ыкIи нэмькI общественнэ чыпIэхэм адэжь ащызекIоре кIэлэцIыкIухэм амыгъэунэфыгъэ цыфхэр ауж ихэү, квальыпльэхэу мы аужырэ уахтэм социалнэ хъытыухэм къэбархэр къархэхэй. Мыс дэжым шольыр зэфэшхъафхэм ягугу къашы. АР-м хэгъэгу клоцI IoфхэмкIэ и Министерствэ ны-тыхэм агу къегъэкIыжы ясабийхэр урамым тетхэ зыхъукIэ зэрэзеклонхэ фэе шапхъэу ёшIэхэй:

- цыфхэр бэу зытметхэ ыкIи къэгъэунэфыгъэ урамхэр ары сабыим къыхихын фае гъогур;
- ар гъэсэнгъэм иучреждение екIуалIэ зыхъукIэ гъусэхэр иIэнхэ фае;
- ымышиэрэ цыфхэр гущыIэгъу еремышIых, зи къаIерэмыг;
- фэтэрьбэу зэхэт унэм ичIэхъэгъум, лифтхэм адэжь ымышиэрэ цыфхэм изакъоу къадыIунэ хъуцтэн;
- сабыим ахъщэ, уас эзиI пкыгъохэр зериIыгъхэр къыгъэльгъохэх хъуцтэн.

ОшIэ-дэмшишагъэ къызыхуукIэ цыфхэр зыдещтихэ чыпIэм кIэлэцIыкIур чъен, куон, IепыIэгъу зеришкIагъэр агуригъеон фае. Мы ыпшьэкIэ зигугуу къетшыгъэ шапхъэхэр зынбыжь имыкъуягъэхэм ашIэн зэрэфаер хэбзэухуумаклохэм джыри зэ шъугу къагъэкIыжы. ГумэкIыгъю чыпIэ шъуифагъэмэ полицием ителефон номерэу 02-м (мобильнэмкIэ – 102-м) псынкIэу шъутеу.

- къэжьугъотыгъэ пкыгъор къызэкIоцIицIумых ыкIи шуумыгъкощи;
- пкыгъор зиер, амал иIэмэ, зэжьугъашIэ;
- зиер къэшумыгъотыгъэмэ, полицием макъэ ежъуягъу;
- гүнэгъоу щит цыфхэм зэльяжьугъашI мыцыхьешиIэгъу пкыгъго зэрэшылтыр;
- нахь чыжьэу IукIынхэу яиIуIу.

Джыри зэ шъугу къэтэгъэкIыжы!!!
Ны-тыхэр! ШъуикIэлэцIыкIухэм яшIэ-нэгъэкIэ, япсаунгъэкIэ шьоры пшъед-кыжь зыхырэр. Ахэм агурижьугъау сид фэдэрэ пкыгъоу урамым къыт-рагъуатэрэм щынагъо къыпыкIын зэрилъэкIыштыр. Къэжьугъотыре пкыгъохэм шъузэрэфаеу шъудыземыкIу.

3. Джэзуатыр зыдагъэхъыжьыщт адресыр.
4. Ежь ышIхъэкIэ зэрэкIэхъэжьыгъэр ыкIи мафэу зитхыгъэр.

Сакыныгъэ къызхэжъуяф

МыцыхъешIэгъу пкыгъохэр зышью-льгъухэкIэ шъузэрэеклон фаер АР-м хэгъэгу клоцI IoфхэмкIэ и Министерствэ зытуу къегъэкIыжы.

Цыфыбэ зыщызэрэгъоире чыпIэхэм, учреждениехэм, къатыбэу зэтет унэхэм ядекIояпIэхэм, транспортным цыхъэ-шэгъунчъе пкыгъохэр ашышьултэгъунхэ ыльэкIышт. Гу зылтышьутэгъе пкыгъор а чыпIэм а уахтэм щымытъинеу щит-мэ, шуналаа тешумыдзэу къешумыгъан. Гүнэгъоу щитхэм ашыц иемэ шуукIэупчI, арэуштэу къызычIемыкIырэм полицием макъэ ежъугъэй.

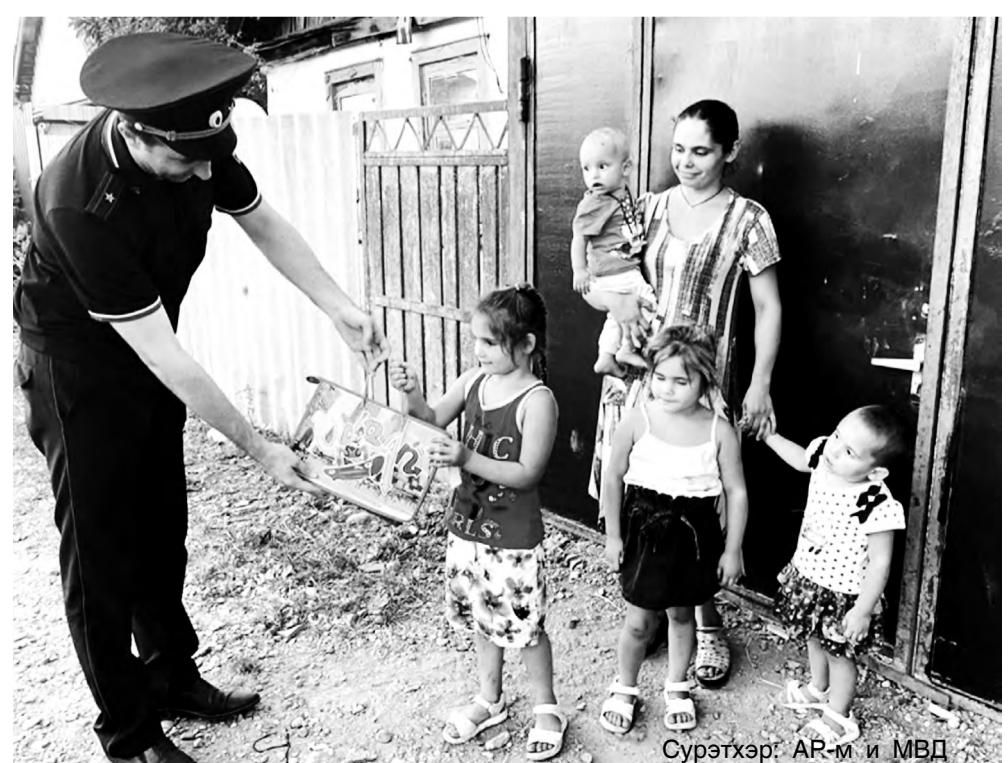
Транспортным аш фэдэ пкыгъо къыщыжъугъотыгъэмэ, исхэм яемэ шуукIэупчI, аруу щымытмэ, водителым макъэ ежъугъэй.

Зыщышумыгъэгъупш:

Хэбзэухуумаклохэм зызерафэбгъэзэн пльэкIыштыр

БзэджэшIагъэ е хуугъэ-шагъэ горэ шъульэгъэгъэмэ, е шо шуушхъэкIэ хэбзэухуонигъэ къижъудызэрхъагъэмэ, Адыгэ Республиком хэгъэгу клоцI IoфхэмкIэ и Министерствэ макъэ ежъугъеунэу зыкышьуфегъазэ. Ар шыкIэ зэфэшхъафхэмкIэ пшын пльэкIышт.

- Тхъапеу яшIутырэм итынхэ фаехэр:
1. Хэгъэгу клоцI IoфхэмкIэ кулыкIоу е аш Iоф ѹызышиIэу зызерафэбгъазэрэм ыцI, ИнатIэу ыIыгъыр.
 2. Зафэзыгъазэрэм ылъэкъуацI, ыцI, ятэ ыцI.

Шъон пытэхэр ашэнхэ фитыгъэхэп

Шъолыр хэбзэгъэуцугъэм игъецкIэн къыдыхэлпытагъэу шэнгъэм и Мафэ шьон пытэхэр республикэм щащайхэп. Шъугу къэтэгъэкIыжы мы лъэнхъомкIэ шапхъэхэр зыукохэрэм пшъедкIыжь зэрхьырэр. ИнатIэ зыыгъ пашхэм тазирэу атырхъащтыр сомэ мин 40-м нэсэ, юридическэ лицээм – сомэ мин 300-м клахъэ. Аш даклоу продукционеу ашэрэри алхы.

Шъон пытэхэр хэбзэнчъэу зыщхэрэм якъэбар шъущыгъуазэмэ, полицием и участковэ уполномоченхэм зафэжьгъэзэн е телефон номерэу 02-м (102-м) шъутеон шъульэкIышт.

Ioфхъабзэм дырагъэштагъ

Урсые Ioфхъабзэу «Помоги пойти учиться» зыфиорэм Адыгейим ихбээ-ухумэкIо куулыкIухэм яофишIэхэм ашыщхэм дырагъэштагъ.

ШIэнгъэм и Мафэ ипэгъокIэу полицейскIхэр сабыибэ зэрэс унагъохэм яхъекIагъэх, кIэлэцIыкIухэр, ны-тыхэр

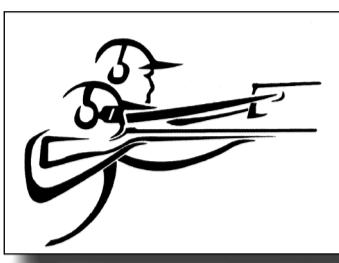
ильтэсикIэ еджэгъум зэрэфхъазырхэр зэрэгэльэгъугъ.

Ioфхъабзэм хэлэжкIагъэх АР-м хэгъэгу клоцI IoфхэмкIэ и Министерствэ икъуулыкIушIэхэу Екатерина Шрам, Анастасия Колесниковар ыкIи Шоджэ Азмэт.

Унагъохэр Іоныгъом и 1-м зэрэфхъазырхэр, гумэкIыгъоу, щыкIагъэу яIэхэр зэрэгэшIагъэх, шуухафтынхэр афашыгъэх.

АР-м хэгъэгу клоцI IoфхэмкIэ и Министерствэ ипресс-куулыкIу.

Щэрыоныр

Мы спорт лъэпкым-
кэ Урысыем изэнэкью-
кухэр Московскэ хэкум
щыкуюагъэх. Щэрыопэ
комплексэу «Лисья нора»
зыфиорэм щыкюгъэ
юфтихъабзэм зыныбжь
ильэс 17-м шомыкыгъэ
пшъашъехэм зыщаушетыгъ.

Адыгэ Республикаем илъыклохэу
Мария Бушевам, Анна Андрющук
ыкы Арина Калнинам гъэхъэгъэ-
шухэр ашыгъэх, командэхэм
язэнэкьюкуу ящэнэрэ чыпіэр
кышыдахыгъ. Ахэр кірахъомкэ
щэрыуагъэх, зытырагъэфэн фаер
метре 50-кэ кыапчыжъягъ.

Тиапшашъехэр Московскэ,
Свердловскэ, Белгородскэ хэку-
хэм, Краснодар краим ыкы
Удмуртием ялъыклохэм апэ ишы-
гъэх. Ялонэрэ чыпіэр Санкт-Пе-
тербург кышидыхыгъ, теклонигъэр
Москва икомандэ фагъешшошагъ.

Адыгеир къэзыгъэльэгъогъэ
пшъашъехэм зэклеми щэрыоным-

Ящэнэрэ чыпіэр кышдахыгъ

кэ спорт еджапіэу С. Г. Алифи-
ренкэм ыцэ зыхырэм зыщаушасэ.

Спортсменкхэм, ахэм ятре-
нерхэм тафэгушо, тапекли гъэхъа-

гъэхэр ашынхэу, республикэм
ыцэ чыжъеу агъэунуу афэтэо.

Лъес клоныр

Нэбгыри 158-рэ хэлэжъагъ

Лъес клонымкэ марафонэу «Долина яблок» зыфиорэр республикэм
икъэлэ шхъялэ щыкуюагъ. Аш нэбгыри 158-рэ хэлэжъагъ.

Шхъялэ щыпсэухэрэ Елена Зезу-
кинамрэ Оксана Киракосянэрэ.
Юфтихъабзэм иапэрэ мафэ ахэм
шапхъэр рагъекъуугъ, аш пае си-
хьат 19-рэ лъесэу къаклюхъагъ.
Зигугуу къэтшыгъэ нэбгыритлур
2020-рэ ильэсэм ичъэлбогуу мазэ
щыублагъеу мыш фэдэ марафон-
хэм, фестивальхэм ахэлажъэх.

Юфтихъабзэу «Долина яблок»
зыфиорэм къыдыхэльтигъэ ша-
пхъэр нэбгыре 91-мэ агъэ-
цэклагъ. Ахэм зэклеми дипломхэр
афагъешшошагъ.

Мыекъуапэ физическе куль-
турэмкэ ыкы спортымкэ и Ко-
митет кіещакло зыфхъурэ мыш
фэдэ юфтихъабзэхэм язэхэшэн
мэхъанэшко ил. Цыфхэм япсау-
ныгъэ зэрагъэлтигъэрэ даклоу,
ахэр зэлоклэх, зэдэгүүшүэх, шуа-
гъэ къытэу уахътэ агъакло.

Псаунигъэр гъэпытэгъэным
фытегъэпсихъэгъэ юфтихъабзэм
кіещакло фэхъугъэр. Мыекъуапэ
физическе культурэмкэ ыкы
спортымкэ и Комитет ары.

Марафоном хэлажъехэрэм
пшъэрыль шхъялэу ялагъэр мэ-
фиблым къыклоц лъэбекуу мини

100 къаклюныр ары. Мыекъуапэ
и Мафэ ихэгъэунэфыкын епхы-
гъэу мыр рагъеклоцыгъ. Мафэ
къэс зы нэбгырэм гуртымкэ
льэбэкуу 14285-рэ къыкун фэягъ,
ар тхъамафэм тельтагъеу зы-
зэхэлтигъэжыкэ километри 10-м
ехъу.

Юфтихъабзэм хэлэжъэрэ нэбгы-
ре пэпчь ежь зэрыкшт гъогур
къыхихун ыльэкьюштыгъ. Прило-
жениеу «Шаги ВКонтакте» зы-
фиорэмкэ ахэм алтыгъягъэх.
Зэфхэссыжхэм къызэрагъэ-
лъэгъуагъэмкэ, апэу марафоныр
къэзыкуюгъэхэр Адыгейим икъэлэ

Зэхэзыщагъэр
ыкы кыдэзы-
гъэкшырэр:
АР-м лъэпкэю
юфхэм-
кэ, Икъыб къэралхэм
ащыпсэурэ тильэпкээ-
гъухэм адьрээ зэпхы-
ныгъэхэмкэ ыкы
къэбар жыгъэм
иамалхэмкэ и Комитет
Адресыр:
385000
къ. Мыекъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер
зыдэшырэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79
Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчыагъэкэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлъэу, шрифтыр
12-м нахъ цыкынунуу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэкшыгъэжыхъ.

E-mail: adygovoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
УФ-м хэутын юфхэмкэ,
телерадиокъытын-
хэмкэ ыкы зэлъы-
йэсикэ амалхэмкэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
чыпэ гъэоры-
шлап, зэраушыхъатыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъатыгъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэклемкы
пчагъээр
4155
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1484

Хэутынм
уздыкштэхэнуу
щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
Зыщаушыхъатыгъэ
уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор шхъялэр
Мэшлэкъо С. А.

Редактор шхъялэм
игуадзэр
Тэу З. Дз.

Пшъэдэкшыр
зыхырэ
секретарыр
Тхъаркъо А. Н.